

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับการเลือกตั้ง ศึกษากรณี การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548” ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อสรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่ได้รับการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1.2.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 และผู้สนับสนุนผู้สมัคร

2) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งจำนวน 2 คนคือ ผู้สมัครหมายเลข 2 และผู้สมัครหมายเลข 3 และกลุ่มผู้สนับสนุนผู้สมัครจำนวน 10 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ประเภท

1) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

2) แบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview)

3) การจดบันทึก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant

Observation)

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลใน 2 ลักษณะคือ

- 1) การเก็บข้อมูลจากเอกสารชั้นรอง (Secondary Document)
- 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม
  - (1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)
  - (2) การสัมภาษณ์ (Interview)

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งกระบวนการและข้อสรุปในข้อค้นพบนั้นเป็นไปตามกรอบในการวิจัยหรือไม่ พร้อมทั้งอธิบายข้อค้นพบเป็นข้อๆ ตามลำดับ

1.3 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยมุ่งเน้นนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งของตำบลชุมพล

จากการศึกษาวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่คือ จัดให้มีบริการสาธารณะ ดูแลรับผิดชอบ เฉพาะในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ประกอบด้วยกลไกสำคัญ 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นฝ่ายการเมือง ส่วนที่สองเป็นฝ่ายข้าราชการประจำ

ลักษณะพื้นที่และการปกครองมีพื้นที่โดยประมาณ 32.69 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 20,431 ไร่ แบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นเป็น 8 หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำเกษตร สภาพเศรษฐกิจส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง – ระดับดี สภาพสังคมยังเป็นสังคมชนบท การเมืองประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือฝ่ายปกครอง (กำนัน – ผู้ใหญ่บ้าน) และฝ่ายบริหาร คือ (องค์การบริหารส่วนตำบล)

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 3,083 คน มีผู้มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง 2,685 คน คิดเป็นร้อยละ 87.09 ซึ่งนับได้ว่า มีการตื่นตัวทางการเมืองสูง กรณีการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ดังจะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 จึงเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดทางการเมือง และทฤษฎีการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ที่ให้ความสำคัญกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม การเลือกตั้งครั้งนี้ทำให้ ได้มาซึ่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น และมีบทบาทสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ของท้องถิ่น สู่ประชาชนอย่างทั่วถึง อยู่ในส่วนของการบริหาร และใช้จ่ายงบประมาณด้วยบริบทดังกล่าว ทำให้การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล มีการแข่งขันทางการเมืองสูง ประชาชนให้ความสนใจ และตื่นตัวทางการเมืองในการออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง

ตอนที่ 2 นำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ปัจจัยสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนแรกเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัคร เรียกว่า ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภูมิหลังของผู้สมัคร ปัจจัยด้านคุณสมบัติ และลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ปัจจัยด้านนโยบายที่ใช้หาเสียงของผู้สมัคร ปัจจัยด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงของผู้สมัครและปัจจัยด้านเงินทุน

ส่วนที่สอง เป็นปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมในการเลือกตั้ง ที่มีผลต่อการไม่ได้รับเลือกตั้ง เรียกว่าปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ปัจจัยด้านบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัจจัยด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ปัจจัยด้านคู่แข่งอื่น ปัจจัยด้านผู้สนับสนุนผู้สมัคร และหวัคะแนน และปัจจัยด้านการเลือกตั้งระดับอื่น โดยขออธิบายเพื่อสรุปผลการวิจัยดังนี้

1) ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัคร หรือปัจจัยภายใน การเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางของประชาชนทั่วไป การเป็นบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง การเป็นบุคคลที่มีความรู้ มีบุคลิกลักษณะดีมีมนุษยสัมพันธ์ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งแพ้หรือชนะการเลือกตั้ง รวมทั้งปัจจัยด้านนโยบายที่ใช้หาเสียงของผู้สมัครและปัจจัยด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงของผู้สมัครล้วนเป็นปัจจัยสำคัญด้วยเช่นกัน

2) ปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมในการเลือกตั้ง หรือปัจจัยภายนอก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองท้องถิ่น มีส่วนในการตัดสินใจเลือกของประชาชน ปัจจัยด้านบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นไปอย่างเหมาะสม ทำให้กระบวนการและวิธีการเลือกตั้งมีกฎกติกาที่ชัดเจน ปัจจัยด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ทุกตัวบทกฎหมายล้วนมีความสำคัญ

และเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดี ปัจจัยด้านคู่แข่งขันเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากต้องทราบทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของคู่แข่งขันเป็นสำคัญ ปัจจัยด้านผู้สนับสนุนผู้สมัครและห้วคะแนนเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งชนะหรือแพ้การเลือกตั้งได้ ปัจจัยด้านการเมืองระดับอื่น โดยเฉพาะในระดับของกำนัน ผู้ใหญ่ มีผลกระทบต่อการทำให้ผู้สมัครแพ้หรือชนะการเลือกตั้งครั้งนี้สูงมาก

2. อภิปรายผล

2.1 การศึกษาปัจจัยสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับการเลือกตั้ง ศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 เกิดจากปัจจัย 2 ประการคือ

ประการแรก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สมัคร หรือปัจจัยภายในประกอบด้วย ปัจจัยด้านภูมิหลังของผู้สมัคร ปัจจัยด้านคุณสมบัติและลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ปัจจัยด้านนโยบายที่ใช้หาเสียงของผู้สมัครปัจจัยด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียงของผู้สมัครและเงินทุนของผู้สมัคร

ประการที่สอง ปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมในการเลือกตั้ง เรียกว่าปัจจัยภายนอกประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ปัจจัยด้านบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัจจัยด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ปัจจัยด้านคู่แข่งขัน ปัจจัยด้านผู้สนับสนุนผู้สมัครและห้วคะแนน ปัจจัยด้านการเลือกตั้งระดับอื่น

ข้อสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ได้รับเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ตรงตามกรอบในการวิจัย ดังนี้

1) ด้านภูมิหลัง การที่ญาติพี่น้องบางกลุ่มไม่สนับสนุน การที่ไม่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ความด้อยทางด้านทุนทรัพย์

2) ด้านคุณสมบัติและลักษณะส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นในด้านความรู้ การมีคุณธรรม การมีความโปร่งใส การเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมทั้งการมีบุคลิกลักษณะดี และการมีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับทุกภาคส่วน

3) ด้านกระบวนการและวิธีการที่ใช้หาเสียง ทั้งผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งและไม่ได้รับเลือกตั้ง ต่างมีวิธีการที่ไม่แตกต่างกัน คือการติดป้ายประชาสัมพันธ์การทำใบปลิว การใช้สปอर्टโฆษณา การลงพื้นที่พบปะประชาชน การใช้ห้วคะแนน ที่มีบทบาทสูง คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

4) เงินทุนของผู้สมัคร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ในส่วนของปัจจัยภายในที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับการเลือกตั้ง หรือแพ้การเลือกตั้ง ก็คือ เงินทุนของผู้สมัครรับ

เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล หมายเลข 2 นั้นเอง เพราะปรากฏข้อแตกต่างอย่างชัดเจนมากเกี่ยวกับฐานะทางการเงินของผู้สมัครหมายเลข 1 และผู้สมัครหมายเลข 2 และอีกทั้งภาพลักษณ์ที่ดูดีกว่าในปีจัจดังกล่าวนี้ ก็เป็นที่ทราบและประจักษ์อย่างกว้างขวางด้วยเช่นกัน นับเป็นจุดอ่อนที่สำคัญที่สุด

ส่วนที่ไม่เป็นไปตามกรอบในการวิจัย คือ ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) ด้านนโยบายที่ใช้หาเสียง บางกลุ่มตัวอย่างระบุว่า ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ เพราะผู้สมัครทั้งที่ได้รับการเลือกตั้งและไม่ได้รับการเลือกตั้งต่างไม่มีการแถลงนโยบาย โดยจะมีการเขียนแบบกระชับและสั้น เป็นเพียงสโลแกนเท่านั้น

2) ด้านกระบวนการและวิธีที่ใช้หาเสียง สำหรับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งนี้ ทั้งผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งและไม่ได้รับการเลือกตั้งต่างใช้วิธีที่เหมือนๆ กัน ไม่แตกต่างกัน โคนสิ้นเชิง

โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพียงกลุ่มเดียวในการเลือกตั้งเทศบาลนครสงขลา ของสัมภาษณ์ อัคราวงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) โดยการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการเมือง และปัจจัยระบบอุปถัมภ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงกลุ่มเดียว ในการเลือกตั้งเทศบาลนครสงขลา พ.ศ. 2547

ข้อสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการไม่ได้รับเลือกตั้ง เป็นไปตามกรอบในการวิจัยทุกข้อคือ

1) สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง-ดี จะมีเฉพาะสภาพสังคมในชุมชนชอวาก้าฟ ซึ่งอยู่กันอย่างหนาแน่นและฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนัก เพราะเป็นกลุ่มที่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่

2) บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในภาพรวมนั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม ทำให้มีภาคีที่ชัดเจนในการเลือกตั้ง และประเด็นที่ควรจะได้รับปรับปรุงคือความล่าช้าในการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งเพราะทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งและที่ยังส่งผลถึงประชาชนด้วย

3) กฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ทุกตัวบทกฎหมายล้วนมีความสำคัญและเป็นแนวทางที่ดี แต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งมักจะขาดความรู้อย่างลึกซึ้ง ทำให้กระทำผิดหรือบางทีก็เกิดการถกเถียงกันเหตุ และกลายเป็นเครื่องมือของฝ่ายตรงข้ามในที่สุด

4) คู่แข่งขัน ความมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ความเป็นผู้ที่มีการรู้จักอย่างกว้างขวาง การรู้จักปรับตัวและวางตัว การที่เคยเกี่ยวพันอุปถัมภ์ค้ำชูกันมาและที่สำคัญการมีกลุ่มผู้สนับสนุนที่มีฐานะเสียอยู่ในมือ ย่อมส่งผลต่อการ ได้รับหรือไม่ได้รับการเลือกตั้ง

5) ผู้สนับสนุนผู้สมัครและหวัคະແນน ถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้ผู้สมัครชนะหรือแพ้การเลือกตั้งและยิ่งถ้ากลุ่มผู้สนับสนุนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มเหล่านี้จะมีฐานะเสียอยู่ในมือ ถือว่าเป็นข้อได้เปรียบทางการเมืองอย่างมาก

6) การเมืองระดับอื่น การเมืองระดับชาติจะมีผลหรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้งครั้งนี้ไม่น้อยมาก ส่วนในระดับจังหวัด ระดับกำนัน ระดับผู้ใหญ่บ้าน เข้ามาเกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้งครั้งนี้อย่างชัดเจน

2.2 ข้อค้นพบสำคัญจากการศึกษา

2.2.1 ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งหรือไม่ได้รับเลือกตั้งฐานะทางเศรษฐกิจมีความสำคัญ และเป็นตัวกำหนดอย่างชัดเจน เพราะผู้สมัครหมายเลข 1 กับผู้สมัครหมายเลข 2 มีความแตกต่าง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจอย่างสิ้นเชิง

2.2.2 ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ นับเป็นปัจจัยที่สำคัญ ถึงแม้จะมีการกล่าวว่า “เลือดย่อมข้นกว่าน้ำ” หรือ “ซี้ดดีกว่าไส้” ใช้ไม่ได้กับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ในครั้งนี้ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบางส่วนกล่าวว่า “.....แม้แต่ญาติพี่น้องของผู้สมัครเอง ยังไม่ให้เกิดการสนับสนุนผู้สมัครในครั้งนี้ มีการวิเคราะห้และให้ข้อมูลในเชิงลบกับผู้สมัครด้วย”(นายสุวรรณดี มินศรี 2554 : บทสัมภาษณ์)

2.2.3 การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการเลือกตั้งระดับตำบล ไม่ใช่เป็นการเลือกตั้งระดับหมู่บ้านเพราะฉะนั้นจะต้องสร้างหรือหาแนวทางเพื่อให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และทั้งต้องเป็นที่ยอมรับจากผู้นำกลุ่มต่างๆ

2.2.4 นโยบายที่ใช้หาเสียงของผู้สมัครทั้งผู้สมัครหมายเลข 1 และหมายเลข 2 ไม่มีการนำเสนอ นโยบายที่เป็นรูปธรรมจะเป็นเพียงการเสนออุดมการณ์ และสโลแกนเท่านั้น จึงไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งหรือไม่ได้รับเลือกตั้ง

2.2.5 ผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้ง ได้รับการสนับสนุนจากกำนันผู้ทรงอิทธิพล และจากกลุ่มผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ต่างมีฐานะเสียอยู่ในมืออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกรณีผู้สมัครที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มดังกล่าว ถือเป็นความได้เปรียบทางการเมือง

2.2.6 การซื้อเสียงเกิดขึ้นมากในชุมชนชอຍວາກຳຟ เพราะเป็นชุมชนที่มีการอยู่อาศัยอย่างหนาแน่น ในขณะที่สภาพเศรษฐกิจไม่ดีเนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้ไม่มีที่ดินเป็นของตัวเอง ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพหลัก

2.2.7 บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการจัดการเลือกตั้งสามารถทำได้เรียบร้อยดี แต่ก็ยังไม่สามารถจัดการใดๆ ได้ในกรณีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

2.2.8 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่น สามารถทำให้การจัดการเลือกตั้งบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ แต่ข้อกำหนดของกฎหมายบางประการ กลายเป็นเครื่องมือในการข่มขู่ฝ่ายตรงข้าม เช่นการให้ใบแดง ใบเหลือง เป็นต้น

2.2.9 การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพลในครั้งนี้มีนักการเมืองระดับชาติมาเกี่ยวข้องด้วย แต่ไม่ได้เกิดผลใดๆ ต่อการได้หรือไม่ได้รับการเลือกตั้ง แต่กลุ่มที่ส่งผลให้ผู้สมัครชนะการเลือกตั้งในครั้งนี้ คือกำนันผู้ทรงอิทธิพล และกลุ่มผู้ใหญ่บ้านซึ่งอยู่ใต้อุปถัมภ์ของกำนันนั่นเอง

3. ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพลเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548ถือเป็นครั้งแรกที่ผู้บริหารท้องถิ่นของตำบลชุมพลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ข้อค้นพบที่สำคัญจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเสนอแยกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้สมัครที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง

3.2 ข้อเสนอแนะต่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

3.3 ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

3.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.5 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โดยประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้สมัครที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง

3.1.1 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ควรต้องประเมินตัวเอง และทำการประเมินคู่ต่อสู้ อย่างรอบด้าน ยิ่งถ้ามีการแข่งขันสูงเท่าไรก็ยิ่งต้องประเมินทุกส่วนอย่างละเอียดรอบคอบ

3.1.2 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของตำแหน่งที่สมัครรับเลือกตั้ง นั้นด้วย เพื่อประโยชน์กับทั้งผู้สมัครและประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน

3.1.3 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ควรศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่นฉบับนี้ บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อผู้สมัครจะได้มีจุดยืนที่เข้มแข็งในการต่อสู้ทางการเมือง

3.1.4 ผู้สมัครควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และทำการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านหรือชุมชนรับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้นโยบายเป็นที่ยอมรับแล้วตามมาด้วยการยอมรับในตัวของผู้สมัครเป็นสำคัญ

3.2 ข้อเสนอแนะต่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

3.2.1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องถือเป็นหน้าที่และหวงแหนในสิทธิของตน

3.2.2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องศึกษาคุณสมบัติของผู้สมัคร ศึกษา นโยบายและความเป็นไปได้ ต้องมีจุดยืนที่เข้มแข็งในการตัดสินใจเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้ามาเป็นตัวแทนของตน และทำงานแทนตน

3.2.3 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องอย่าให้อำนาจเงินมามีอิทธิพลเหนือบทบาทหน้าที่ของตน ภายใต้บริบทของการไม่ซื้อสิทธิ ไม่ขายเสียง

3.3 ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

3.3.1 ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ดี ที่ทำให้สามารถจัดการเลือกตั้งให้สำเร็จลงได้ตามวัตถุประสงค์แต่สิ่งหนึ่งที่ยังไม่สามารถป้องปรามได้อย่างแน่นอนคือการซื้อเสียง และนับว่าเป็นการสร้างผลเสียต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องพยายามหาวิธีในการป้องปรามให้ได้ ไม่เช่นนั้นก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวงจรอุบาทว์ทางการเมืองต่อไป

3.3.2 การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นซึ่งถือว่าการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ยังไม่กว้างขวาง คณะกรรมการการเลือกตั้งควรจัดให้มีเวทีเพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้ง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3.3.3 จากการสังเกตพบว่าการเลือกตั้งท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับใด ไม่มีการจัดเวทีปราศรัยแต่อย่างใดเพื่อเป็นการพัฒนาขีดความสามารถของผู้สมัคร และเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีทางเลือกที่ชัดเจน คณะกรรมการการเลือกตั้งควรจัดให้มีเวทีปราศรัย เพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้แถลงนโยบายและแสดงวิสัยทัศน์ทางการเมือง

3.3.4 คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรต้องปรับปรุงในส่วนของเงื่อนไขเกี่ยวกับการพิจารณารับรองผลการเลือกตั้ง และทั้งระยะเวลาในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่างๆ เพราะหากว่าทำด้วยความล่าช้าก็จะส่งผลกระทบต่อระบบการเมืองและส่งผลเสียต่อท้องถิ่นในที่สุด

3.3.5 การแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งหรือคณะกรรมการนับคะแนน ควรเป็นบุคคลที่ไม่ใช่นักการเมืองทุกระดับ และจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะในระดับใดก็ตาม เพื่อจะได้ไม่เป็นการเอื้อประโยชน์กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3.3.6 การเลือกตั้งทุกประเภท ควรใช้กฎหมายฉบับเดียวกันเพื่อจะได้มีแนวทางการปฏิบัติที่เหมือนกัน ไม่เช่นนั้นจะเป็นการนำวัฒนธรรมทางการเมืองแบบผิดๆ ของการเลือกตั้งที่ใช้กฎหมายอื่นมาผสมผสานกันได้

3.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.4.1 ควรมีการศึกษาแนวคิดทางการเมืองของข้าราชการประจำ เปรียบเทียบกับแนวคิดทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น

3.4.2 ควรมีการศึกษาทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นในเชิงบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่น เปรียบเทียบบทบาทของผู้นำท้องถิ่น (กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน)

3.4.3 ควรมีการศึกษากลยุทธ์ในการวางแผนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง

3.4.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในสภาพสังคมทั่วไปกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนพิเศษเช่น ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชอวยวก้าฟ

3.4.5 ควรมีการศึกษาในเชิงลึกถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่น

3.4.6 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4.7 ในการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านเวลา ข้อจำกัดเรื่องกลุ่มตัวอย่าง และมีเงื่อนไขในการศึกษาหลายประการหากจะทำให้งานวิจัยเกิดประโยชน์และมีคุณค่าสูงสุด ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มขึ้น เช่น ลักษณะของชุมชนชอวยวก้าฟสภาพปัญหาของชุมชนนั้น กลุ่มผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นที่มีผลต่อการเลือกตั้ง ความรู้ความเข้าใจ ของประชากรต่อการเมืองในระดับท้องถิ่น หรือตัวแปรด้านความแตกต่างในการนับถือศาสนา ซึ่งพบว่ามีน่าสนใจมาก เป็นต้น

3.5 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาปัจจัยสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับการเลือกตั้งศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 นั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

3.5.1 เนื่องจากเป็นงานศึกษาเฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เพราะฉะนั้นอาจไม่สามารถอ้างอิงได้ทุกพื้นที่ จะอ้างอิงได้แต่เฉพาะพื้นที่ ที่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มีความเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

3.5.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ได้กับการศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ เป็นสำคัญ

3.5.3 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าถ้าสามารถแก้ไขจุดอ่อนที่ทำให้ไม่ได้รับการเลือกตั้ง หรือแพ้การเลือกตั้งได้ ย่อมหมายถึงว่าจะพบจุดแข็งที่ทำให้ชนะการเลือกตั้งจึงเกิดประโยชน์กับการศึกษาวิจัยปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้งด้วยเช่นกัน

